

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvtároskezelő. Ide küldendő az elosztási díjak, nyilviterok és hirdetések.

Telefon szám 24.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemezerőterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszeri vasárnap.

Hirdetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 Szt.

Hirdetéseket kizárólagan csak a szerkesztőség fogad.

Nyitólár pótlásra 20 Szt.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapnyelvényező:
STRAUSZ SÁNDOR.

Pénzbőség a bankokban.

A pénzügyőrök, akik békés időkben a budapesti és bécsi nagybankok heverő pénzeinek kihelyezését közvetítették, keservesen panaszkodnak, hogy nincs üzlet, kicsi a kereslet, nagy a kínálat, a bankok torkig vannak pénzzel és nem tudják, mit csináljanak a fölöslegükkel. Most ugyancsak bőven hőmpolyog bennük a pénz. Az a rengeteg sok millió, melybe a hadviselés kerül, itt marad az országban. Éppen csak az történik vele, hogy a katonai kincstár pénztárából átvándorol a polgári lakosság zsebébe az ipar, kereskedelem és vállalkozás legkülönbözőbb ágai keresztül. A polgári zsebekből pedig a bankok, főleg a nagybankok pénztárai felé veszi a pénz útja, ahol egyelőre megreked, mert a háborúval kapcsolatos üzleti tevékenységtől eltekintve, most minden más üzlet elpihent. **Óriási pénzkészletek vannak felhalmozva a budapesti és bécsi nagybankokban.** Bécsben perze még sokkal több a pénz, mint nálunk, mert hisz a miénknél ötször-hatszor nagyobb hozamu osztalék ipar a háborús üzletek hasznától is legalább ilyen arányokban veszi ki a részét és a katonaságtól kapott pénzekkel zsufolásig megöltömi a nagybankok kasszáit. Ezek igazán nem tudnak most mit csinálni heverő pénzeikkel és ahol kockázat veszélye nem fenyegeti őket, jóval a kamatláb alatt is hajlandók pénzt kölcsönözni. Tudomásunk van például olyan esetekről, hogy bécsi nagybankok az új hadi kölcsön 6%-os cimleteire 4 1/2%-os kamattal adtak lombardkölcsönt egyelőre három hónapra, de olyan kijelentés kapcsán, hogy további három hónapra ugyanilyen kamatláb mellett fogják majd meghosszabbítani a kölcsönt, mert biztosra veszik, hogy akkor is olyan bőven lesz pénzük, mint most.

Budapestben nem lehet ilyen olcsó pénzt kapni, bár a mi nagybankjaink is érzik az »embarras de richesse« kellemetlen következményeit. Csöppet sem bánják most, ha valaki elviszi tőlük a betétjét. Jut is, marad is. Elmúltak azok az idők, amikor a kistőkésék kabátjába kapaszkodtak a fiókfőnökök, hogy a betétjüket hozzájuk vigyék és ne a szomszéd, konkurens bankfőnökbe. Próbáljon csak a befető egy negyed százalékkal magasabb kamatot kérni valamelyik nagybankban, azzal, hogy különben elviszi a pénzt: észre sem veszi, már kifizették neki a betétjét. Boldogíton veszi más bankot. A nagy pénzügyintézetek vezetői ugyan sokat adnak a presztízszre, melynek régidő óta egyik legfőbb emelője volt a betétállomány növekedése, de mai viszonyok közt kissé drágának találják a presztízsz emelésének ezt az eszközt. Nagyon is sok már a pénzük.

Általános gazdasági szempontból és főleg a békés időkben használni szokott szemüvegen át nézve, éppenséggel nem mondható

ideálisnak ez az állapot. Egyes szervek nagy eltsirosodása a gazdasági szervezetnek éppen oly kárára van, mint az emberi szervezetnek. Perze ennek ellenkezője is káros és veszedelmes. A mi gazdasági szervezetünk pedig nem tud kievickélni ezekből a szélsőséges szituációkból. Sokáig nem is fogja megtalálni azt a bizonyos egyensúlyt, amely aránytalanul a háborút megelőző időkben a pénztöke hiánya okozott bajokat, most pedig a pénzbőség miatt panaszkodnak a bankok. De ez sem fog örökké tartani. Háború után megint visszatér majd a pénzhány, mert a heverő tőkék lézas egykezetelt fogják keresni az alkalmat, hogy a produktív munkának a háborús üzlettel távol eső s azért most elhanyagolt területein érvényesülhessenek és kárpótlást találjanak a kényszerűségből elszenvetett inéségek időkért.

Az adósok helyzetén keveset változtatott, hogy a pénztöke hiányát a pénzbőség jegyében álló idők követték. A hiteltöke most is drága és a régi adóságok súlyos kamatterhet a bankok pénzkészleteinek fölszaporodása dacára is keservesen nyögi az adós, akinek a háborúval kapcsolatos üzleti tevékenység révén nem sikerült régi terheit csökkenteni. Az imént elmondott eset, hogy a hadikölcsönök cimleteire a bankkamatlábnál jóval olcsóbban is adnak lombardkölcsönt, nem a kistöke olcsóbbodásának első fecskeje, hanem fehér holló, mely egyrészt e papírok kiváltságos minőségének, másrészt annak köszönheti létezését, hogy a bankok szempontjából kevés kamattal is többet ér a semmiféle kamattal. A nagybankok a pénzkészleteik hatalmas fölszaporodása talán kissé zavarba hozza, de olyan nagy zavarban soha nem lehetnek pénzügyintézetek, hogy az adósok kamatterheit jószántukból csökkentésék.

De azért a világháború kellős közepén van valami megnyugtató is abban, hogy a bankoknak zsufolásig meg vannak lóltve a pénzeszközök és hogy a háború okozta nagy károkat mellett is folyton szaporodnak a takarékbetétiek. Szükség lehet újabb hadikölcsönre és ha erre gondolunk, jól esik tudni, hogy a belföldi pénztökének óriási készletei várják a kedvező befektetési alkalmakat.

Szántás előtt.

A háborús idők ezen terhén felül, különösen az sulyosodik a magyar gazdára, hogy lovait a háború kitorése óta, egy-egy központból menesszámra vitték és viszik el a hadak tréningje. Most aztán nincs, a mivel a hadbavonult gazda otthonmaradt házanépe tavaszi alá szántson és boronáljon.

Sok jóakarattal hirdették és tanácsollák már régen, hogy a kiszagda teheneit akkor és úgy értékesítheti legjobban, ha azokat igavonó jószágul is felhasználja. Lám, nagy lépéssel volnánk most előbbre, s nem kelne sóhajtozni az igavonó erő után, lega-

lább nem annyira. Ezen a bajon most alig segíthet egyéb, mint a tehének igazán. Így van ez a nyugoti országokban s ma ez a gazdasági rend ott még jobban érvényre jut. Ott a gazda tehénét szántásra, zöld-takarmány-, trágya és egyéb teherhordásra s szántásra is mindenütt járomba fogja.

De a magyar gazda sokkal büstkebb, semhogy ezt a hasznos, jó szokást gazdaságába bevezette volna. S utolsó embernek nézte, lessajnálta volna azt, a ki tehénét igába fogta, — s mezőgazdasági munkáját, ha részben is, teheneivel végeztette volna.

Pedig ott, ahol, különösen most, minden garast nagyon meg kell nézni s a mint a nép szavazására mondja: a fogunkhoz kellene verni — milyen megtakarítással járna ez. Mert a tehéniga sokkal olcsóbb az ökrök, vagy a loigánál.

Ott, ahol gyorsaságról beszélünk, természetesen első helyen áll a ló. De ki járna most ide-oda vásárra, bucsura, vagy lakiba — mikor lova nincsen. Az ökrök pedig, az igaz, hogy szép sommás jószág. De ha betegségre hajló, vagy előregazik: vajjon nem több takarmányba, gondozásba kerül-e, mint a mennyit igavonó munkájával szerez a gazdájának?

Csak a tehén volna még. Ez az, a mi nek igazásától a magyar gazda eddig úgy fázott. Mert ugyan, hogy lehetne egy rőkaról két bőrt nyuzni!? Pedig ez, különösen a jelen esetben nemcsak lehetséges, hanem észszerű is. Bizonyosságul idézhetnők a nyugati országainak valamennyi gazdáját, a ki tehénét, még pedig kiváló fajtehenét idők ideje óta, egyaránt igazásra s fejésre is használja.

Az a tehén, amit gazdája igavonásra nem használ: az évnek felerészét állandóan zárt levegőjű istállóban tölti. Innen és ebből származik tehát első sorban is a hajlandósága a tehének között nagyon elterjedt gümőkórra. Ellenben az igavonásra használt tehén sokkal többet van szabad levegőn, miáltal ellentálló képessége is fokozódik. Igaz, hogy a tejbősége megcsappan, de gondos kezelés és jó takarmányozás mellett súlyát is megtartja.

Ügyelni kell arra, hogy a tehének leborjazásuk előtt 8—10 héttel és azt követően 4—6 hétig igavonásra ne használtsanak, a külföldről behozott teheneiket sem szabad addig igazni, a mig azok nem szoktak egáljunkhoz. Sokra tanít bennünket a háború, első sorban az okos gazdálkodásra és ebben benne van a tehének igazása is, a mit bizonyára megtanul a magyar gazda.

KÜLÖNFÉLÉK.

„Kedves Édes Anyám!”

Mozdulatlan tő, hol csillaggal behintve
Visszamosolyog a menyholt egy darabja?
Nem, mert hisz az eget irigyen befőtő
Sötétárnyú felhő vészes gomolyagja!

Nem csallagok, hanem táborítok fény
Lobog meggyújtva anyagnak szárnyától.
Ott pihen a Haza előárát vitése,
Álma édesítő ezrek imájától.

A gyöselmi mámor ringató Kobold
Egyesünyadt a sereg nyugodtan, csendesen.
Mint sóst kísérlet a rémek ájálán,
All mosdaltán a honvéd az őrhelyen.

De... más is van öbrön! Egy halvány kis tündér
Fiatalság ill levéllel később.
Könyvön ráhullatva minden betűjénél,
Édes anyja írt, tele szeretettel.

A honmaradtaknak csinál egy jó napot.
Visszám. A levél azok ünnepnapja.
„Kedves Édes Anyám!” ... Egy bomba lecsapott...
S a segény katonák ott maradt meghalva.

Benedek Lajos.

— Kellemes husvétli ünnepeket kívánunk lapunk előfizetőinek és olvasóinak.

— Kérelm. Lapunk folyó hó 1-ével a XXXII-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetési lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— Eljövzések. Dr. Hafalva Pál deési ügyvéd, Szolnokdomboka vármegye tb. főügye, eljegyezte Szilágyi Margitot, Szilágyi György posta- és távirata tiszt leányát Kolozsárván. — Müller Gyula csáktornyai gyógyszerészeggyet váltott Krameris Antonia, csáktornyai posta- és távirata kiadóval.

— Kitüntetés. Ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi március hó 7-én Bécsben kelt legfelső elhatározásával: az ellenség előtt tanusított vitéz magartatása elismerésül Vlasits Ernő 20. honvédegyalozredbeli századosnak, néhai Vlasits György ujudvari urod. intéző fiának, a hadidiszciplinényes 3. osztályu katonai érdemkereszettel adományozta.

— Kinevezés. Őfelsége a király szolgálaton kívüli viszonyban levő alsódomborui dr. Zalán Gyula honvédehuzárhadnagyot 1914 évi november 1-ji ranggal főhadnaggyá s a népfőkelésnél Csikvádi Ernő hadnaggyot főhadnaggyá nevezte ki.

— Kitüntetett hős. Ő felsége a király Deutsch Adolf drávavásárhelyi illetőségű m. kir. 20. népfők. gyalogezredbeli őrmestert a kozákok ellen tanusított vitézségéért az elsőrendű ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. Örömmel adunk hírt a. kitüntetéséről, mint fényes bizonyítékáról a muraköziek kiváló hősiességének.

— Halálozás. Kralics Bálint nyug. szelencei plebánus e hó 25-én Varasdon elhunyt. Temetése 27-én volt ugyanott. A muraközi lelkesi kart a temetésen Filipik Lajos drávavásárhelyi esperesplebánus, volt országyűlési képviselő képviselte. Nyugodjék békében!

— Szerzetesből — hős. Starzinszky István szepesváraljai irgalmas szerzetes a háboru kitorécekor önként beállt a 20. honvéd gyalogezredbe katonának. Hősies viselkedésével csakhamar megszerezte az ezüst vitézségi érmét és zászlóssa léptették elő. Az egyik ütközetben fején megsebesült és a szepesváraljai irgalmasok kórházába került. Starzinszky már felépült és nemsokára visszatér a csapatához.

— Áthelyezés. Meskó Zoltán a helybeli tartalék kórházhoz beosztott tartalékos

főhadnaggy saját kérésére a budapesti katonai parancsnökséghez helyesített át.

— Névmagyarosítás. Breznács István csáktornyai születésű lugosi lakos családi nevének »Bakonyi«-ra kért átváltoztatása belügyminisiteri rendelettel megengedtetett.

— Kórházvizsgálat. Schmiedt állatorvosi, a pozsonyi hadtest parancsnoka, e hó 28-án Csáktornyára érkezett, hogy az itt elhelyezett katonai tartalék- és póttartalék kórházakat felülvizsgálja. Áltábornagy úr Pewnny dr. főorvosorvos egészségügyi főnök, kíséretében nemcsak a sebesülteket, de a kórházak berendezését s általában a vezetéket is vizsgálata tárgyává tette. Ő kegyelmessége még aznap Nagykanizsára utazott.

— Üdítőállomásra adakoztak: Friedrich Emilia 16 K, Mayer Hermanné 10 K. Egy magát megnevezni nem akaró 20 K, Kovács Lipótné 4 K, Vajda Elemér és Andor 10 kg. cukor, rum és thea, Rodi Ignác (Szelence-hegy) 25 K, Neumann Mariska 26 K és 1000 cigareta, Steinberger Ferencné 10 K. Köszönettel Szalmay V. K. E. elnök.

— Adományok. Füzessy Gusztáv mura-szentmáriai körieggyűző a megvakult katonák segély alapja javára 60 K 90 fillért küldött be illetek helyére. Az összeghez hozzájárultak: Mura-szentmária község, Alsómihályfalva község, Füzessy Gusztáv 10—10; Sternberger Ignác 5; Belovári Ferenc, Wolf József, Czirkvencsics Ede, N. N. 2—2; Igrecz Jánosné, Fesh Ernő, Novák Mihály, Páfi Zoltán, Grünner József, Fenyves Dániel 1—1; Hadi segélyezettek 11.90 K.

— Az öregek sorozása. A 36—42 éves B. osztályú népfőkölök sorozása április 6-án veszi kezdetét a vármegyében. És pedig április 6-án Alsódomboru, Damása, Dékánfalva, Drávadiós, Hodosány, Kisszabadka, Kotor; április 7-én Muracsány, Murakirály; április 8-án Ligetvár, Mura-szentmária, Muravid, Perlak, Tüskesztyeggy; április 10-én Belicza, Bottornya, Csáktornya és vidéke, Drávanaggyfalva, Drávavásárhely, Felsőmihályfalva; április 12-én Murasikló, Mura-szentmárton, Mura-szerdahely, Stridóvár, Viziszentgyörgy népfőkölői állanak a bizottság elé. A vármegye löbbi részeiben: a nagykanizsai járásban április 6, 7, 8-án; a pacsi járásban április 9, 12-én; a letenyei járásban április 13, 14, 15-én; az alsólendvai járásban április 13, 14, 16-án; a novai járásban április 16, 17-én; a zalaegerszegi járásban április 18, 19, 20-án; a szentgróti járásban április 21, 22-én; a sümegi járásban április 23, 24, 26-án; a tapolcai járásban április 26, 27, 28-án; a balatonfüredi járásban április 29, 30; a keszthelyi járásban május 1, 3 és 4-én lesznek a sorozások.

— Főlvétel a Tanítók Házába. A »Zalamegyei Általános Tanítótötestület« kiegészítő részét képező »Muraközi Tanítókör«-nek a budapesti Ferencz József Tanítók Házában »Muraközi Tanítókör«-nek Csejey Károly alapítvány néven létesített kedvezményes alapítványi helyére az 1915—16. tanévre oly muraközi, esetleg zalamegyei tanítóknak a budapesti tudomány- vagy műegyetem vagy egyéb fő- és szakiskolában tanuló kiváló előmenetelű, példás magaviseletű fiai pályázhatnak, kik egyszersmind a »Zalamegyei Általános Tanítótötestület«-nek s az Eötvös-alapnak tagjai. A főlvételre folyamodók a kérvényhez mellékelni tartoznak: születési, tanulmányi és esetleg erkölcsi bizonyítványokat. A hiánytalanul felszerelt kérvények az Eötvös-alap (Országos Tanítói Segélyegyesü-

let) elnökségéhez címezve, 1915. évi május hó 1-ig nyújtandók be Brauner Lajos csáktornyai áll. elemi iskolai igazgató-tanító, a »Muraközi Tanítókör«- elnökéhez.

— Husvétli ajándék a hadbavonult iparosok családjainak. A »Csáktornyai Iparosok Otthona« dicséretreméltó tanujelét adta a hadbavonult iparostársak iránti együttérzésének, amennyiben a hadbavonult iparosok segélyreszoruló családjai között a rendelkezésre álló alapítóke kamalaiból, husvétli ajándék címen 400 K-t osztott ki.

— Hadi tanév befejezése. A csáktornyai m. kir. áll. elemi népiskolai tanítókörpözi intézetben e hó 27-én fejezték be az idei tanévet az 1895 és 96-ban született és katonai szolgálatra alkalmasnak talált tanítónövendékek részére. Összesen 1 első, 1 második, 18 harniad és 11 negyedéves növendék részesült ebben a szükségszerű, kiviteles kedvezményben. A tanév befejezése alkalmából a hadbavonult növendékeket Zrinyi Károly igazgató bucsuztatta el az egybegyűlt tanulóifjúság és tanártestület jelenlétében. A katonaköteles növendékek nevében Szöke István tanítójelölt mondott hálás köszönetet a tanártestületnek a négy éven át élvezett gondos vezetésért és ígéretet tett, hogy a harc mezéjén is méltók lesznek az intézethez, melyben hazafias kiképzetésüket nyerték. A hadbavonult növendékek a min. rendelet értelmében osztálybizonyítványt, illetőleg tanítói oklevelet kapnak, szabályszerű vizsgálat nélkül, tanusított tanulmányi előmenetelök alapján. Ezek az osztálybizonyítványok és tanítói oklevelek teljesen egyenértékűek a fides körülmények közt kiállított bizonyítványval és tanítói oklevéllel.

— Szóderes a Csáktornyan időző zsidó katonák részére. ... Már halkult lelkükben a csatamezők ágyudörgése, puskaropogása. Más zene csendült fülükkbe: »a megrázón benső, anyán elringató, hirtelen felserkentő« pszichodanák. Törődött testükben mondhatatlan epedés a »fájón derűs, elkomorlyodón játszi, régesen sejtelmes« estünnepp, — szülői ház, család, barát, ifjúsági édes emlékek után, — emlékezésükben fényes kép, de körsökörül a kórháznak szenvedést tükrözök, komor falai! ... Távól az otthon, a meghitt kör, — de közel a hitesítverek szíve, szeretete. Fényárban a hitközség tanácsterme, barátin hívogatök terített asztalai. Körülöttük a lábado harcsock roszkatag négyzöge, foglalatja szélesebb emberggyürü, biztató férfitekintetek, szerető női szemek. Grünwald dr. rabbi szól a katonákhoz. Évezredek lobogó dicsőségéről, szenvedéséről, hazánk mostani titáni küzdelméről, a vallások családi élet varázssáról, mai nélkülözéséről, jövendő boldogságáról. A katonák sirnak ... Fájó sajjág, de büszkén édes megnyugvásba olvadó. A hazáért szenvednek, de hön levegöt szívhatnak, honfitársi gondoskodás tárgyai. Előtűtik a szeretet adományai, bennük a tudat, hogy nyolc napon át a hitközség kedves vendégei, a nögyelet becézettjei ök! Vonások elismulnak, tekintetük felragyog. Velük örülne, felvidulna mindenki. ... Ha nem hangzanék a háttérből csendes, szívteppözökös ... Ha kísért anyai szemek nem kérdezőnk: »Hol lehet, éle, ünnepe s viszsza-jö-e még valaha az én eltűnt drága szerettem?« ...

— Maximális árak. A hivatalos lapban közzétett rendelet szerint a kormány a tengeri legmagasabb árát az ország egész területén métermázsánként 26, az augusztusi

tengerire nézve 28 koronában állapította meg. A korpáért követelhető legmagasabb ár buza és árpakorpáért 17, tengeri korpánál 10 korona. Ez az ár magában foglalja a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is s azt métermázsánsként tiszta súlyra, száék nélkül kell érteni. A rendelet, a januári rendelet hatályon kívül helyezésével, azonnal életbe lépett.

— **Przemyśl oloste.** A Magyar Távirati Iroda autentikus jelentése szerint a várban a feladás alkalmával 44000 főnyi gyalogság és tüzérség, 45000 munkás, kocsis, loápoló, vasutas és távirász és 28000 kórházi kezelésben lévő beteg és sebesült volt. Ezek sorában, akik mind orosz fogságba estek, sajnos, nagyon sok zalamegyei is van. A nagykanizsai 20-as népfőlköelők, továbbá a zalaezerszegi népfőlköelők honvédhuszarak is. A mi vidékünkön is nem egy van a fogságba esettek közt. Így többek közt Zalán Gyula dr., a letenyei választókerület országgyűlési képviselője, Molnár Elek m. kir. honvéd alezredes, a verseczi honvéd gyalogezred parancsnoka, Binder Károly csáktornyai vaskereskedő, Kreutz Lipót helybeli bérkocsitulajdonos, Terkács Mihály a Csáktornyai Takarékpénztár szolgálja s számosan a környék gazdálkodó népfőlköelői és tüzérei közül.

— **Állandó mozi.** A Heinrich-féle mozgósínház husvéti műsora a következő. Husvét vasárnapján: San Martine (term. után), Mimit megcsókolják (bohózat), Szerelemből díjboxoló (vígjáték), Cincimo és a fekete kéz (filmkarikatúra); A boldogság völgye (dráma 4 felvonásban). — Husvét hétfőn: Hadi híradó, Szerelmi házasság (dráma), Meghalt a gólya (vígjáték 6 felvonásban). Az előadások d. u. fél hat, este 8 óraker kezdődnek.

— **Levelezés a foglyokkal.** Az orosz cenzurabizottságnak — mint a Budapesti Tudósító értesül — nagy nehézséget okoz az Oroszországban hadifogságban levő katonáink levelezésének cenzurázása. Hazulról a hozzátartozók többnyire igen hosszú leveleket írnak, s az üzenetek és levelek nagy száma miatt a cenzurabizottság nem képes idejében átvizsgálni a levelezést. Ebből származik aztán a levelek késedelmes küldése. Mindenki saját érdekében célszerű tehát, ha röviden is és tehetőleg csak levelezőlapon érintkezik fogságba esett hozzátartozójával.

— **A csomagszállítás ismét a régi.** A m. kir. posta-táv. vezérigazgatóság további intézkedéseig csütörtöki napokon a Budapestre s Budapestten túl fekvő helyekre szóló csomagok ismét felvételnek. Eszerint postai csomagokat csütörtöki napokon is oly módzatokkal lehet feladni, mint a többi köznapon.

— **Kedvezményes árú vetőmag a gazdáknak.** A földművelésügyi miniszterium által beszerzett és a magyar mezőgazdák szövetezte által árusított vetőmagvakra való jelentkezés határideje már letelt. Ennek ellenére a földművelésügyi miniszter megengedte, hogy tengerire, amíg a készlet tart, a magyar mezőgazdák szövetezte a még ezután beérkező jelentkezéseket is figyelembe vegye, azonban az ezután megrendelendő tengeri árat, függetlenül annak fajtájától, szákosztul együtt métermázsánsként 30 koronában állapította meg.

— **»Főmet a hadseregnek.«** A hadsegélyző bizottság tekintettel arra, hogy elleneségeink a hadi célokra szükséges nyers anya-

gok behozatalát meggátolta, felhívást intéz a közönséghez, hogy — a vas és acél kivételével — minden birtokában levő és nélkülözhető házi-, konyha- és egyéb fémtárgyakat, nevezetesen: sütőket, lábasokat, fazekakat, tartályokat, merő- és más kanalakokat, szűrőket, korsókat, kannákat, kallanokat, moszarakat mosó- és mosdodényeket, poharakat, csészéket, szütyöket, szítákat, vödöröket, kádakat, csöveket, jég- és virágtartókat, lakatokat kulcsokat, kilincseket, ablakredőnyöket, hamutartókat, bográcsokat, díszszegeket, butordíszeket, szegeket, játékokat, lámpákat, dísztárgyakat, stanniolt, üveg- és pipakupakokat, ón- és ólomtartályokat és mindezeknek törmelékeit, vagyis mindazokat a tárgyakat, amelyek kizárólag vörösréz, sárgaréz, bronzból, nikkelből, ón és ólomból vagy ezen fémek felhasználásával készültek, már most gyűjtse össze, hogy azokat a — jelzett célra a későbbben megjelölendő gyűjtőhelyekre a közrebecsátandó ily irányú felhívás után — haladéktalanul és díjtalanul beszoigáltathassa. A hadvezetőség a begyűlendő fémeket a becsár ötven százalékában megfizeti és ezt az összeget az Országos Hadsegélyző Bizottság rendelkezésére fogja bocsátani.

— **Eihalasztották az önkéntesek bevonulását.** Az 1891., 1895. és 1896. évi születésű magyar honosságú egyéves önkéntesek, egyéves önkéntesjelöltek, valamint ezen és egyéb évfolyamu, a háború tartamára belépett és még be nem vonult önkéntesek az eddigi rendelkezésektől eltérőleg nem folyó évi április 15-én, hanem csak a népfőlköelési szolgálatra kötelezett egyének részére majd még közhírre teendő legközelebbi bevonulási hirdetményben megjelölt napon kötelesek tényleges szolgálatra bevonulni. Azok az osztrák honosságú önkéntesek azonban, akik magyarországi fő- vagy középiskolákban végzik tanulmányaikat és oly csapatot pótlakuláshoz avattatnak fel, amely kizárólag az osztrák birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokból nyeri kiegészítést, április 15-én tartoznak bevonulni.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter a dunántúli helyi érdekű vasutaknak Zalalövőtől Rédcsigig vagy Csömödérig, továbbá Alsóendvától Muraszombaton át Szentgotthárd vagy Gyanafalvág, végül Muraszombathól Radkersburg irányában az ország határáig vezető helyi érdekű vasutara adott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától egy évre meghosszabbította.

— **Holtnaknyilvántási eljárás az új polgári perrendtartás szerint.** Az 1915. év január 1-én életbelépett új polgári perrendtartás szabályozza a holtnaknyilvántási eljárást is. A törvény ezen részének szomorú aktuálitást kölcsönöz az, hogy a háboruban eltűntek holtnaknyilvántási eljárását is ez a törvény tartalmazza. A törvény szerint a bíróság azt, aki eltűnt és e miatt halálát bizonyítani nem lehet, holtnak nyilváníttja, ha háboruban vett részt, és annak folyamán tűnt el, azóta hirt vészelt, és annak az éven végéltől számítva, amelyben a háború bevéződött, 2 év eltelt. A bíróság azt az időpontot állapítja meg a halál idejéről, amelyben a halál beállta a holtnaknyilvántási eljárás adatai szerint valószínű. Az új törvénynek a régivel szemben sok új intézkedése van, különösen fontos, hogy a kérelmezési jogosultságot széles körre kiterjeszti, és nem-

csak a házastársnak és az örökösnek adja meg holtnaknyilvántási eljárás megindításának jogát hanem mindenkinek, aki az eltűnt halálának megállapításában jogilag érdekelve van. Dr. Nagy György zsebkönyve a polgári perrendtartásnak a holtnaknyilvántási eljárásra vonatkozó §-ait tárgyalja, s a törvény indokolásának az országgyűlési tárgyalások anyagának feldolgozásával minden egyes törvényszakaszt jegyzetekkel, utalásokkal kísér. A zsebkönyvben a szerző feldolgozta a házassági jognak, az örökösödési jognak, az állami anyakönyvekről szóló törvénynek, s a nyugdíjtörvénynek a holtnaknyilvántással összefüggő intézkedéseit. A gyakorlati cél kedvéért a könyv minden egyes beadványnál jelzi az új helyegítörvény szerint a leendő illeték összegét. A könyv ára 1 korona, s megrendelhető dr. Nagy Györgynél (Budapest, II., Ferenc-körút 29. sz., I. emelet), ki a könyv teljes tiszta jövedelmét a háboruban elesettek árváinak ajánlotta fel.

— **Az itthonmaradtak dolgozzanak.** Irunk már arról, hogy néhány községben a hadbavonultak családtagjai, különösen az asszonyok, vonatkozna a tavaszi mezőgazdasági munkában résztvenni, mert a részükre kiutalt államsegély eléggé biztosítja fenntartásukat, dolgozni pedig éppen ezért sehogy sem akarnak. Minthogy pedig a jelen viszonyok között az ország életbevágó érdeke az, hogy minden talpalatnyi földterület megmunkáljunk és kihasználjunk, gondoskodni kellett arról, hogy e kellő munkaerő mindenütt rendelkezésre álljon. A kormány ennek folytán, igen helyesen, elrendelte, hogy azok, a kik munkaképesek, egészségesek és saját életviszonyaik folytán nincsenek a munkában meggátolva, tartoznak az illető vidéken szokásos munkabérek ellenében munkát vállalni, ha erre ajánlatot kapnak. Ha pedig megtagadják a munkát, úgy a hatóságok kötelesek tőlük az államsegélyt azonnal megvonni.

Azoknak azonban, a kik munkát vállalnak, az állami segély továbbra is kijár. Kihasználni a nép helyzetét nem szabad és mindenütt olyan munkabérek kell fizetni, a mely az illető környéken fizetett munkabérek átlagának megfelel. Az előjáróság csakis ilyen feltételek mellett kényszeríthet valakit az államsegély megvonásának terhe mellett munkaszereződés elvállalására. Remélhető, hogy ez az erélyes rendszabály okosan és méltányosan végrehajttva, lehetővé fogja tenni az összes rendelkezésre álló munkaerő igénybevetését. Mindenki, a ki itthon maradt és életét nem teszi kockára a hazáért, köteles legalább itthon mindent megtenni, a mit a haza érdeke tőle megkíván. Nem volna helyes, ha e kötelesség teljesítése alól éppen azok vonnák ki magukat, a kik államsegélyben részesülnek.

Szerkesztői üzenet.

Füzessy Gusztáv, Muraszombati. Közöljük a kumuláltat a megvakult katonák támogatására befolyt szép összegből. Egy sort azonban kihagytunk, mert nem akartuk lapunkat kompromitálni olyan név emlegetésével, aki nem a többi közé való. Jól is teszi az illető úr, ha nem adakozik. Hanem csak gyűjtsön tovább, gyarapítsa vagyonát a maga hasznára és kenyelmére, azért a harc mezőjén küzdők, megsebesültek és itthonmaradt családtagok felségelyezésére is jut bőven a tisztességes gondolkodó polgártársak részéről.

Predplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.

Na pol leta 4 kor.

Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći družveni, znanstveni i povačljivi list za puk
izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Suradniki:

PATAKI VIKTOR I SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik

STRAUSZ SANDOR.

Velike bitke vu Karpati planinah.

Przemyslski zarobljeniki - Pustolovina vu Bukovini.
Naši vitězi. - Zanemiti novosti. - Tri aeroplani vu Rusiji.

Kak stojimo na bojnou polju?

(M. J.) Vu karpatskih planinah još trajaju velike bitke, ar bi rus silom hotel vu Magjarsku vdrti. Naši vojniki su do sada svaku navalu rusov vuništili, vnogo rusov polovili i još više izmed njih postrělali. Najvekše bitke su pri Uzoaku. Ovd i su se rusi nazad potegnuli zbog svojih velikih zgubičkah.

Dalje gori pri ruskoj meji nemški šeregi su velike kvare napravili rusom, koji na novo probaju, da bi naprej mogli doiti. Ali nemški šeregi jih svigdi preobladaju. Ruski zgubički su i tu jako veliki.

Rusi su pri Memel zvanou pruskou mestu vu nemšku vdrli, gde su strahovito haraćali, vužigali, mirne purgare klali, žene i decu sobou odnesli. Nemški šeregi su jih ovd i nadvladali i njihovo nečlovečansko ponašanje tristruko njim povrnuli. Za svako selo, koje su rusi vuništili, su nemški vojniki tri sela požgali vu Ruskoj. Nemški general je na znanje dal rusu, da bude i na dalje tak vćinil, ako rus nebu poštuval tudje blago i ako nebu mir dal onim mirnim stanovnikom, koji nisu oboruženi i koji nikaj nevćiniju ruskim vojnikom.

One vojnike, koji su vu ruske ruke došli, gda je festung Pšemisl kapituliral, su rusi vu Kiev odpeljali. Rusi su dosta dobro baratili s njimi. Oficirou su i sablje ostavili. Jesu i medjimurci med onimi, koji su ovd i vlovljeni. Ne se je treba bojati, da bi jim zlo išlo vu Ruskoj, ar rusi dobro znaju, da smo i mi dobri prama onim rusoni, koji su pri nas vu sužanstvu.

Iz Srbije dobivou glase, da je ov nesrečni orsag pun s kajkakovimi betegi. Koleru, bubinki, tifus haraći med njimi. Vnogo doktorov je vumrlo vu ovih betežtvih, zbog toga vnoga mesta su ostala bez vračitelja. Vezda je Srbska obkoljena s našimi šeregi. Oni se nepodufaju na nas vdrti, nam pak nije sila, da bi svoje vojnike alduvali zbog srbov. Bude vrėme došlo, gda budu ono, kaj su si zaslužili, od nas dobili. Do on čas budu med njimi haraćujući betegi svoje posle zvršili.

Proti Dardanella zvanou turskou morju englezke i francuzke ladje nikaj nemreju napraviti, ar vu ovim vuzkim morju na lėv i na desnoj obali zazidanih festungov kanoni lahko vuništiju one ladje, koje se podufaju približiti. Izvun toga vu moju pliva veliki šereg torpedo zvane, s dinamitom na-

punjene kugljah, koje, ako se vu njih ladja tresne, se odmah sprožiju i ladje razpustošiju.

Vu Francuzkoj su ne nemški šeregi zakopali i iz svojih jarkah čekaju svoje neprijatelje. Francuz bi rad izliral iz svoje zemlje nemce, ali ovi se nedaju, ar hoćeju zadržati ne samo Belgiuma, nego i on del Francuzke, koju vu svojih rukah imaju. To je važna stvar za ono vrėme, gda bude se mir sklopil.

Rus, francuz i englez pod jednom tenta Grėku, Rumunjsku, Bulgariju i Italiju, da bi ovi proti nam se zdigli. Ali ovi se nedaju. Ostali budu i nadalje mirni. To je važna stvar vu vezdašnjem boju osobito za nas, za nemce i za turćine, koje neprijatelji: rusi, francuzi i englezi nigdar nebudu mogli preobladatai.

Naši zakoplovi svaki den letaju ober Srbije, da si zabilježiju, gde stanuju srbske čete? Med tem bombe hitaju doli na srbsku vojsku. Bombe su vnogo srbskih vojnikov vumorile. Srbski štuki pucaju na zrakoplove, ali ovi tak visoko letaju, da kuglje nemoreju do njih doiti.

Vuzem je tu. Mislili smo, da bude do vuzma taboru kraj. To se nije pripetilo, pak se niti nebudu predi pripetilo, dok naše neprijatelje do kraja nepreobladaou. I to budemo se dočekali, ako bumou i na dalje tak hrabro vojuvali, kak smo se do vezda. Od toga pak nema govora, da bi vitežtvo naših junakov henjalo, ili prepadalo.

Mi, koji doma drhćemo za življenje i zdravlje naših vojujućih sinov, vu vuzmenih svetkov skrušeno se molimo Bogu, da s čim predi preobladaou i vuništimo naše neprijatelje, pak s tem čim predi blaženi mir dostignemo.

Svakou našemu čitatelju i svakou našemu vojujućemu medjimurskou sinu srećne vuzmene svetke želimo!

Vuzem.

Imel je već narod žalostnoga vuzma, ali tak žalostnoga, kak je letošnji još nigdar. Vnogi i vnogi koj je pred leto danou znami skup vu topli hiži pri stolu sedel, letos dalko od svojega ljubeznoga obitelja vu kakvim jarku na snegu ili vu kakvi pećini leži i premišlava, kak su njegvi doma, za koje tulikšnoga naroda terpeti mora. Ali kaj je ovu terplenje proti onomu, koje je naš Sveličitelj prebiti na križu preterpeti moral. Na miljun i miljun ljudstva se zmisli de-

nes nato, kakve muke je moral Jezus preterpeti zanas, da nas smrtjom odkupi i da nam odpre nebeska vrata, koja su poleg ishodnoga grėha zaprta bila.

Tak moramou denes i mi svi skupa terpeti za našu domovinu i ako je potrebno, smrtjom ju moramou odkupiti. Terpeti moramou, da gaden neprijatelj nam ne spodere hižičke, da nas nebudu proganjal, da nam decu ne spokole. Svi smu vu ovim položaju jednaki, svi skupa terpeti moramou. Jedni na bojnou polju, jedni doma pri plugu. Samu tak budemou mogućni neprijatelja zastaviti i preobladatai ako svaki svoju dužnost isker-nim srdcum bude zvršil.

Nėje smeti dvojititi, jerbo Bog je još ober nas koj nas čuval i branil bude, ako toga vrėdni budemou. Vrėdni pak samo tak budemou, ako sviskupa jednako terpeti hoćemo za našu predrago domovinu. Nesmemou domovinu izdati, kak je Judaš izdal Jezusa Kristuša. Svaki pak, koj denes tak ne živi, kak nam je to višeput povėdano i reztoznaćeno bilo, domovinu izda, jerbo je neprijatelj napomou.

Narod, orsagi, velike vlade su se vništite, kad je narod nė vu slogi živel. Tak hoće denes naš veliki neprijatelj vništiti našu domovinu, jerbo misli, da mi nė smu složni, da mi jeden, na drugoga mrzinu.

Pokazati moramou neprijatelju, da nigdar vu nikakvim vremenou nė smu biti tak složni, tak moćni, kak smu denes. Iako na duže tak ostanemou, nebudu neprijatelj imel to veselje, da nas preoblada.

Kad vuzmene zvone čujemo, s čistom dušum i sčistim srdcom moramou čuti, da pravicu nėje moći zaklati, nėje moći na križ rezpeti.

Skeršćanskim srdcom želimo našim čitateljom, mirne i blagorodne vuzmene svetke.

Boj i strošek.

Vu bojnou vremenou s vunbojnih poslov najvažneše je pobriniti se, kak more orsag stroškom vun shajati. Naša vitežka deca zabadav prelėvaju krv na bojnou polju, zabadav se tak hrabro sponašaju, da se njim čeli svet čudi, ako je mistroškom nemoremou sdržavati ili pak ako mi domaj ostajući gladujemou.

Zemelskoga ministra naj vekši posel je, da vu ovim teškim vremenou, da se briti za strošek. Svrho toga je dal korman po-

pisati zrnje i melu, svrhu toga je to skupiti i svrhu toga je sve odrediti kaj je moguće bilo, da nam kruh ne bude štaliti do žetve.

Boj još smirum traje i trajal bude duže vremena, kak smu to sviskupa odpočetka boja misli. Potrebno je dakle, da orsag još više zrnja i mele pribavi. Svrhu toga korman opet je odredil rekviriranje, tomu pak je to cilj, da još onu zrnje i mela dojde naprê, koje su gospodari iz dobre vole nê šteli prodati orsagu, neg su zatajili ili pak skrili.

Pokehdob pak ovu rekviranje na skorama pripetilo se bude, opet opominamu naše citatelje, da skim predi prejaviju vekši oblasti ili občinskomu poglavarstvu zrnje i melu, koju su dovezda zatajili ili skrili. Vekša oblast samu tri dane bude odredila, da svaki još zavremena bude mogel to prejaviti. Kak je treba ovu prijavu napraviti i kak bude kaštigan i kvaren, koj ne bude štel dobrovoljno to napraviti, vu ovih par redih budemo naznanje dali našim gospodarom i gazdom.

Svi oni, koji od pšenice, hrži i ječmena ili iz ovoga zrnja napravlene mele više imaju, kak je to njim do žetve za hižni i gospodarski posel potrebno, dužni su ove tri dane poglavarstvu prijaviti. Koji pak to dobrovoljno nebudu napravili, jako strogo budeju kaštigani, jerbo prikim više zrnja ili mele najdeju, kak mu je to do žetve potrebno, dva meseca rešta i šeststo korun štrofa dobi, zrnje ili pak melu pod siloma zemeju i za to nikaj nebudu dobil. Koji pak dobrovoljno budeju prejavili, od onih orsag vu najdražešu cênu bude kupil i odmah splatil. Dobro bude si to točno zapametovati, jerbo vlada vu ovim denešnjim izvanrednim vremenu snikim se nebudu šalila ili pak igrala.

Za domaći posel nišci nesme više si zastaviti, kak kuliko je to već pred rekviracijom odredjeno bilo. Koj zrnja i melu ima, tuliko menje zrnja slobodno zastavi, kak mele ima. Koj samu melu ima, tuliko slobodno zastavi, da do augustuša 15-ga na svako peršonu na mesec šest kile mele dojde.

Za gospodarski posel tuliko zrnja slobodno ostavi svaki, kuliko mu je za seme, za drožinu i za težake potrebno, ako takvu drožinu ili takve težake ima, koji konvenciju dohiju. Koj vu više mestah ima gospodarstvu, slobodno vu jednim mestu zaderži tuliko zrnja, kuliko mu je potrebno, tojest kuliko je na ov cilj odredjeno.

Gotovčina ili zručjom ili vu pismenim se more prejaviti. Svaki vu oni občini mora gotovčinu prijaviti vu koji stanuje iliti vu koji gospodarstvu ima. Prijaviti je treba svoje ime, mesto gde stanuje, kakvo zrnje ili mele i kuliko ima, takodjer i to, gde to ima.

Važna odredba je i to, da i on slobodno vu ovih treju dani prijavi gotovčinu, kojega su već na to službene opomenuli i on je to zaboravil ili pozabil, takodjer i oni, koji su zrnje pred poglavarstvom zatajili ili skrili. Ako se to za vremena dobrovoljno prejavi, poglavarstvu ili vekša oblast štel bude nagradila onoga, koj je ovu dužnost predi nê svršil, da ovu zamudjenje nebudu kaštigala i gotovčinu nebudu mu pod siloma zela.

Prijavljena gotovčina vu takov račun dojde, kak dabi već to orsacku bilo. Gospodar dakle ovu prejavljeno gotovčinu nesme

prodati, neg čuvati ju mora tak dugo, doklam opomenu dobi, da vezda orsagu vu najdražešu cênu prodati mora.

Onu gotovčinu, koju gospodari zatajiju ili skrijeju, orsag s financi bude dal iskati. Takvoga gospodara, koj to napravi, svaki ga ima pravo prejaviti i koj ga prijavi za nagradu od orsacke oblasti od nadjene gotovčine jedno peto stran dobi ili vu penezi mu toliko splatiju, kuliko je peta stran vredna.

Da se nikakve ciganije nebudu mogle pripetiti, korman i to je odredil, da iz občine ili iz varaša niti na koli, niti na mašini ili po ladji zrnje ili melu pelati samu s dopuščjenom bude smeti.

Svedočanstvo samu kotarski sudec more dati. Na svedočanstvo biljega nêje treba deti, niti pak zanjega nikaj nêje treba platiti.

Koj bez svedočanstva bude vozil zrnje, ravno tak bude kaštigani, kak i on, koj zataji ili pak skrje zrnje.

Mi mislimo, da ovu odredbu svaki iz srca bude poslunul. Nêje potrebna k tomu velika ljubav prama domovini, jerbo svaki sam sebi je na hasen, ako orsagu proda vu takvo cênu, kakvo mu drugi nišci neplati.

Denes nam najpredi domovina mora pred očima stati, jerbo ako domovina prepadne i mi prepadnemu, to pak mislimo, da nišci nebudu zahtêval.

Prva je domovina i samu onda dojedemo mi. Za domovinu sve moramu dobrovoljno alduvati i sve terplivno preterpeti.

Zanemiti novosti.

Kralj takodjer zmesnoga kruha jê. Kralj je strogo odredil, da vu schönbrunskim kaštelju svi činovniki i sva drožina iz zmesne mele pečenoga kruha moraju jesti. Kralj niti zasebe neče drugoga kruha, kak zmesnoga. Najvekšo zapoved strogo moraju svi obderžati. Vu Schönbrunno stanuje kraljiča oštebil i takodjer Mária Valéria nadhercegovica sdecem, ali niti ovim nesmeju sdruge mele pečiti ili kuhati, kak iz zmesne. Vu kraljeskim dvoru jako šparaju s melom i sdrugim stroskom.

Lehko goreče stvari nêje smeti na taborsku poštu dati. Vu zadnjim vremenu višeput se je pripetilo, da su takve stvari došle na taborsku poštu, koje se lahko vužvejo i poleg toga na taborski pošti višeput se je ogenj pripetil. Trgovacki minister je sad odredil, da taborska pošta nesme gori prijeti takve stvari vu kojih su šibice, benzin, petroleum, špirit i t. d. jerbo ove stvari lahko se vužvejo i poleg toga taborska pošta veliki kvar ima. Ako nešci skrivečki dene na taborsku poštu naprimer šibice i to se pozvêdi, strogo bude kaštigani.

Kak je moći zarobljenikom pisati. Ako lista hoćemu pisati onim, koji su vu sužanstvim, list jako kratki mora biti. Svrhu toga najbolša je taborska karta ili pak ako itak lista pišemu, nesme više biti, kak dvajsti redov. Dugi list prêm ako je nê nemški ili francuzki pisani, dugo stoji na cenzuri i najvišeput ga zahitiju. Jako je hudo ako vnoog listov dojde skup, svrhu toga nêje smeti višeput pisati, kak na mesec jedenput. Lista nêje smeti zaprti, tojest za keliti. Lista navêk stintom i zlatinskami slovami treba pisati i ako nešci nezna lèpo pisati, barem atresa naj da takvomu napraviti, koj se štel razmi, vu občini plebanuš, notarijuš ili navučitelj to sdrage vole nap-

ravi. Atres toćen mora biti, jerbo poleg folišnoga atresa list nemore na mesto dojt. Na atresu mora biti ime i prezime, šarža ako ima, mesto ili spital vu kojem je zarobljenik, takodjer i on orsag vu kojega su ga odtirali.

Sdobrim atresom list najde zarobljenika. Niti biljega nêje potrebno na list ili na kartu deti, neg na mesto toga s velikami slovami napišemu ove rêci: Prisonier de guerre. Ako neznamo za toćen atres ili pak je atres s cerillskimi slovami napisani, onda nesmemu mi ove cerillske slove dolli zrisati, neg poštemu sveskupa na »Vöröskereszt Egypt Hadifogyoktat Gyámoltó és Tudósító Hivatal.« (Budapest IX. Üllői-út 1). Ova kancelarija s išeče gde je zarobljenik i sama pošle naš list onomu, koga ide. Takodjer ako ova kancelarija pozvêdi gde je zarobljenik i toćnoga atresa zna, onda i nam pošle ov atres, da drugoć nebudemo morali već ta pošlati lista, neg sami ga budemo mogli domaj atresêrati. Dakle ako nešci ima zarobljenika vu tudjem orsagu i hoće mu pisati, najbolje napravi, ako napisani list ovi kancelariji pošle, jerbo odonut zasegurno vu dobro mestu bude ošedel list.

Nêje smeti zlato i srebro vun s orsaga nesti. Korman je jedno odredbo dal vun, poleg koje nêje smeti zlato i srebro, dakle nikakve stvari zlatne ili sreberne, iz orsaga vun odnesti ili poslati.

Svedočanstvo. Vu denešnjim bojnim vremenu po željeznici samu tak je moći putovati, ako svedočanstvu imamo. Na dojdeće vrême trgovacki i odsnutrašnih pošlov minister odredili su, da koj sim i tam hoće se voziti, dvê svedočanstve mora imati. S jednom je moći ta putovati s drugom pak nazat.

Venjanje na bojnomo polju. Zanemito venjanje bilo je na bojnomo polju nekoji minuci dan. Mucsko Gabor 29. honvedskoga regimenta honvêda po iskala je zaručnica na bojnomo polju i želju je imala, da se taki tam na lice mesta budeju zdali. Poglavarari su bili Külburger Béla kapitan i Barna Domokos oberlejtinant. Vuni na samoći bilo je zdavanje i po zdavanju mladoga muža svakojaćkom dobrotom su ga njegovji pajdasi nagradili.

Dvajsti osem kugljih vu jednim soldatu. Iz Karpatih više pležercov su vu Debrecen dospeljali. Med ovami bil je Urzich Pál zvani pruski soldat. Pležerani nemeć, barem je tak prestêrlani bil, kak rešet, itak je vesel bil i prvo pitanje mu je to bilo, kad bude opet mogel nazat na bojno polje iti. Kuraznoga soldata odmah su na stol deli i doktori dvajsti osem kugljih su iz njegovoga tela zeli. Na sreću niti jedna kuglja je pluća, žaludca ili srđce dosegla i tak za kratko vrême spunila se bude mu želja i opet na bojno polje bude mogel iti.

Nêje smeti vadasiti. Zemeljski minister odredbo je dal vun i pošlat na varmegije, poleg koje nêje smeti vu ovim vremenu vadasiti, jerbo vnogi su vu takvo ime vadasili, da streljene zveri špitalom pošleju. Poleg toga puno ciganije se pripetilo. Sad na to strogo budo žandari i financi pazili i ako nekoga primeju strogo budo ga kaštigali.

Stajnamu slovami pisani listi. Višeput se pripetilo, da nekoji su stajnamu slovami napisali lista i poslali su nekomu na bojno polje. Sad su sve pošle zapoved dobile, da takve liste više nesmeju dalje

voziti. Svaki list na cenzurn mora doći i razmi se ako je stajinami slovami pisani, onda ga na cenzuri nemoreju prečitati. Soldačko zapovedništvo pak mora znati, kaj je v listu, jerbo lahko bi nekakve huncularije bile, koje bi na škodu bile soldačiji.

Slápi soldati. Vnógupet se pripeli na bojnóm polju, da jeden ili drugi pogleda sguibi. Znamu da to je največša nesreča na svétu. Takve soldate popišeju i v Budimpeštu takvo školu budeju deržali, gde ovi biromaki navčiju se pisati i čitati, takodjer i svakojačke stvari delati. Naprimer košare plesti, kefe delati i t. d. Stém si bude mogel kruha služiti, ako ravno drugač nebi mogel živeti, tojest ako néma nikakvoga imétka.

Naši vitézi.

Naši oficiri višeput su skazali, da v u najhujšim položaju mrzlo krv imaju. Tak je to skazal takodjer i Straube Gyula oberlejtinant, koj je v u jedni nočni šturmi svojem ludmi tak hitro napréd vdiral, da se je od trgel od regimenta i samu jedenput spazi, da je naserdin ruskoga tabora. Rusi su je hitro obkolili i zavjeli. Več je tak bilo, da je v u Siberiju odtiraju, ali Straube oberlejtinant niti pomisliti néje štel, da on i njegvi dečki v u rusko sužanstvo budo morali iti. Kak je počul, da naši proti jednomu cintoru na šturmu ideju, pošepetnul je svojim, da na sve pripravní naj budo. Na jedno zlamenje hitro su se vun scukali iz ruskih ruk i rajši su još jedenput na kocku deli svoje življenje, neg bi v u Rusiju išli. Potukli su ruske stražare, zeli su njim puške i odzaja su se navali na ruse, koji su cintora branili. Rusi su od toga se poméšali, jerbo né su znali, kak je neprijatelj njim za hrbet došel. Straube, koj je predi sam rob bil, sad je vnogo rusov vlovil i na mesto da v u Rusiju ide, došel je lépo dimo i dobil je veliko nagradu.

12 husarski regiment. Med Karpati plan namí se je pripetilo. Došla je prijava, da Rusi su jako nemirni i nekaj hočuju za četi. Friške čete su došle i takodjer friška municija. To su sve zrakoplivci pozvedili. Naši su takodjer čelo rezervu v prvu liniju spravili. Došla je zapoved pešičkim, da naj pripravnu budeju, jerbo rusi na šturmu pripravljaju. Odzaja su četiri husarske kompanije bile, koje su né imali nikakvoga posla. Žalostno su poslušali husari kak praskaju mašinpuške. Nazadnje već su né mogli sterpeti i odlučili su med sobom, da niti oni nebudo zabadav ovdí stali. Dečki su deputaciju poslali k Mirka majuro. Jeden strazamešter je počel govoriti: »Gosponu majuro pokorno javim, da husari su nemirni i oni hočuju da v u ogenj ideju. Pokorno prosiju, da se i oni bijuju i da potereju nekojemu rusu glavu!« Mirka majur obečal je husarom, da njim želju sversí. Drugi dan pešički husari već su v u prvi liniji ležali i čekali su priliku, da na ruse ideju.

Rusi su ponoči počeli šturmati. Kak su prvič s praskale puške, husare su već skorom né mogli zaderžati, odmah su štelí na šturmu iti. Husari su jako dobro stréčali i jako su već nemirni bili. Ruse su tijam do drotnatoga pita pustili. Sad je došla zapoved na šturmu iti. Jarki su se taki ožili. Husari su preobrnuili puške, koje su prestale praskati. Tak su delali karabini, kak i pri Limanovi. Čeli bregi su ležali pred husari.

Nazadnje su se rusi predali. Husari su zadobili bitku, koje s v u zosebni zapovedi pohvalili.

Jeden magjar—dvajstí rusov. V u Galiciji se je pripetilo pri Lembergu. Kohn Jakab prosti soldat v u veliki bitki odtrgel se je od kompanije i već je šest v u hodil sim, tam i nikak je né mogel do svojih nazat doiti. Mesto magjarskih soldatov samu jedenput dvajstí rusov ga obkolí. Zeli su mu pušku i štelí su ga sobom tirati. Po govorenju spazil je magjarski baka, da su to polski židovi. Taki je splanum gotov bil.

— Kaj mislite — počel je govoriti rusom — to velika dika bude, ako vi dvajstí mene primete i sobom odtirate. Nekaj vam povém. Dajte mi nazat pušku, pak ja vas odtiram sobom v u naštabor. To vekša čuda bude i vam tam nebude nikakov zlo, jerbo puno bolšu koštu dobite prinasa, kak vi imati k tomu pak se ršite svakojačke nevole.

Dvajstí ruskih židovov počelo je premislavati i nazadnje odlučili su, da se predaju Kohn Jakabu. Tak se je onda pripetilo, da jeden magjarski baka sam je vlovil dvajstí rusov i s velikim veseljom odtiral je ruse v u magjarski tabor, gde su je sveseljom gori prijeli, Kohn Jakaba pak su pohvalili i s medalijom nagradili.

NAJ NOVEŠI GLASI.

— *Svim našim poštuvanim predplatnikom, čitateljom i suradnikom srečne vuzmene svetke željimo.*

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam v u novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Pesem od mladih junakov.

*Primem pero v ruke,
Béloga papéra,
Pak napišem pesem
Tužnu z Medjimurja.*

*Ja sam stopram junak
V sedemnajstom ljetí
Več bum moral v tabor
Svoju glavu nesti.*

*Devetstópetnajsto
Ljeto nam je došlo,
Svim mladim junakom
Najbolje žalostno.*

*Devojčice mlade
Najte se plakati,
Pušku i sabljicu
Moral bum imati.*

*Ježuš i Marija,
Kaj se pripetilo?
V u zburkanim svétu
Velike nevojte.*

*S kojim budem branil
Svetloga cesara,
Niti junaka
I našega kraja.*

*Srbija i Ruska
Največ pak je kriva
Kaj stari dober kraj
Tugu, žalost ima.*

*Medjimurje ljépo,
Rožmarin zeljeni,
Kak si z ružicami
Ljépo ograjeni.*

*Zapoved je došla
Jako nam žalostna
Od našega cara
Ferenc Jóžef kraja.*

*Néje vezda čuti,
Devojke spévati,
Niti junake lépe
Nóte si fúčkati.*

*Kaj budu morali
Svi mladi junaki
V sedemnajstom letu
Na vižitu iti.*

*šsam tužen mislil,
Niti ovo senjal,
Kaj bi sve veselje
Bil za žalost ménjal.*

*Vnoga stara majka
Sinka bu zgubila,
Mnoga devojčica
Para nab dobila.*

*Kaj bi tužen moral
Ođiti po svétu,
Kak čmelica s koša
Na polju po cvétju.*

*Megjimurje malo,
Kak buš prazno stalo,
Za tu žalost budo
Mnogo déte znalo.*

*Ježuš i Marija!
Budte mi v pomoči
I ti dragi Božek
Koj si svemogućí,*

*Devojčice tužne
Tak se spominaju,
Kam se svi junaki
Z doma od pravljaju.*

*S tóm zapiram pésmu
Ovu tužnu malu
S Bogom mi ostani
Megjimurje malo.*

*Néje moči žalost
Zadosti spisati,
Kaj bum tužen moral
Nuter rukovati.*

*Malo Megjimurje,
Rodno mesto moje,
Gde sam si ostavil
Sve veselje moje.*

Muraufalu

Lisziák Jóžsef.

— **Pred soldački sud.** V u bojnóm vremenu, oni koji soldatoma opravu ili stroška prebavljaju, hitro bi se radi obogatili tak, da puno hujšega materijala daju, kak njim kontrakt zapovéda. Tak se je i v u Budimpeštu pripetilo, da jedno društvo mesto finoga štofa proste canjke je davalo soldačiji. To se je pozvedilo i čelo društvo denes već v u reštu sedi. Med njimi su po čelim orsagu poznati milijuni, koji su se takodjer v u ov hitvalen pošet pustili. Sve su je polovili i soldačija zahtéva, da sama bude suda držala nad njimi. Svrho toga već su je sve v u soldački rešt spravili. To njim treba.

— **Zadnje vun vdiranje iz Przemysla.** Kad su naši zadnjiput vun vdri iz Przemysla, takvi glasi su se čuli, da deset hiljada njih je doli opalo. To néje tak istina. Naši honvédi već su tak trudni i smučeni bili, da su pred neprijateljom već né mogli nazat v u festung vuđiti, neg su od truda doli po cureli i tak su živi došli neprijatelju v u ruke.

V u festungu je 44 hiljada soldačije bilo, iz toga broja doli moramo zeti oni deset hiljada, koji su još devetnajstoga, kad su vun štelí vdrti rusom v u ruke došli i tak onda ostane 34 hiljada soldata, koje su rusi zavjeli kad je festung propal. S vun toga v u festungu je 45 jezer svakojačkoga težaka bilo i 28 hiljada betežnikov v u špitalu. Dakle sve skupa je rusom v u ruke došlo 107 hiljada osobih. Pokehdbok pak rusi tak javiju, da 117 hiljada ljudstva su zarobili, vidi se stoga, da marciusa 19-ga deset hiljada su vlovili, koji su takodjer živi ostali i tak néje istina, da bi deset hiljada mrtvih bili imali.

— **Tri aeroplani v u ruskim.** Iz Petrograda javiju, da marciusa 19-ga tri aeroplani su se sdigli iz Przemysla i na zapad su si zeli puta. Aeroplane su oficiri vodili. Strahoviten viher se je sdigel i aeroplane je dalko odnesel. Aeroplani su pred Brest-Litovsk i Kamensk-Litovcu morali na zemlju sestí se. Zrakoplivce su ruski stanovniki vlovili.

Lehmann kapitan je zadnji bil, koj je iz festunga vun odletel. Zadnji dan još dva aeroplani su vun zleteli. Na jednim je Junker, na drugim pak Melts i Holdt sedel od kojih je još nikakov glas né došel. Tak misliju, da to su oni tri aeroplani koji su v u ruskim morali doli sestí i tak su rusom v u ruke došli.

Iz Parisa javiju, da okolo Pzemysla dvésto hiljada rusa ga bilo i proti ovim su naši morali pol leta vojovati i festunga braniti.

Ruski zapovednik je on general bil, koj je prvič obkolil festunga i koj je prvič blizo sto hiljada ljudstva sguibil. Rusi su puno više sguobili pri Przemyslu, kak mi. Dosta drago su platili našega festunga, kaj je denes rusom nikaj né vréden, jerbo je do fundamenta porušeni.

— **Vu Lembergu su salutéráli przemyslskim magjarom.** Prék Lemberga su vozili ruse koje su v u Przemyslu vlovili. Zosebni vlaki su je vozili i ruski oficiri su svakoga vlaka počekali i našim oficiriom salutéráli. Naši oficiri svi su još sablje imali. V u Przemyslu zaroblene stuke v u Lemberg, Kiew, Moskva i Petrograd zvozili. Rusi jako lépo baratujuju snašemi i nebudo je v u Siberiju internéráli neg po orsagu je budeju reždélili. Kuzmanek general si je to sgovoril predi kak se je predal.

— **Bitke vu Karpáti planinah.** Potlam kak su rusi Przemysla zadobili dan na dan bolje vdírajú med bregi na naše šerege. Naj jakše bitke su vu Dukla klanjcu. Rusi još su nigdi ne mogli vu orsag vudriti, jerbo naši vitézi niti jeden koračaj je ne pustiju naprě. Vu Bukovini su takodjer bile velike bitke i tu su naši dalko vu Rusku zemlju pretirali ruse. Bitke još trajaju i još nebude tomu konec.

— **Rusi vu Bukovini.** Nekoji romanski činovniki došli su vu Bukovini, da pregledneju, kakov kvar su rusi romanskim stanovnikom napravili. Četiri dane su po Bukovini putovali i ovu prijavu su poslali romanskomu kortranu:

Kad su rusi prék Kimpolunga išli, vužgali su gimnazije, notarijušovu i oberjagarovu hižu. Unistili su sudbenoga stola sva pisma, nadalje jednoga paromlina i više romanskih marofuv. Sve ženske i puce su osramotili. Stonercu su strelili Antorca Mariu romansku žensku. Vužgali su Flonden baruna i Wassiko Andrašu kaštelja. Ovdí su takodjer grdo bantovali ženske i puce. Rusi su vnoغو romanskih svećenikov polovili i vu Siberiu odtirali. Sva romanska sela su požgali i sve su porobili, tak da su nekoi skorom goli ostali. Med stanovniki veliki je glad, jerbo rusi nikaj su njim ne ostavili.

— **Zakopani ruski štuki vu Sáros-varmegjiji.** Rusi su onu vréme tak hitro se pobrali iz orsaga, da ne su mogli zmehke štuke sobom odpeljati, neg su je po šumah zakopali. Sad je soldačko zapovedništvo vun dalo, da koj takve zakopane štuke najde, dobi 500, 800 korun nagrade. Nagradu soldačko zapovedništvo bude splatilo.

— **Najbolše vračto proti kašlju** je samo »Ramosa« čaj teh, koji je složen iz najbolših bilina i korenja, a uzima se kod svih prehlada, katará i proti kašlju. Naručiti se mora iz *Apotheke k zlatnomu Andjelu u Varaždinu*. Gdje se prodaje paklec toga čaja po 80 filira. Manje od 2 pakleca se ne šiljaju s poštom, a novce za čaj i za postarinu treba poslati u napred dakle skupa 2 krune i 10 filira. Tko naruči na jedenput 5 pakleca čaja i pošalje u napred 4 krune, ne treba plaćati postarinu.

— **Nemci sbili su ruse pri Krasznopolu.** Pri Krasznopolu, kak to nemško soldačko zapovedništvo javi marciusa 31-ga, rusi su veliko bitku sgbubili. Prék dvě hiljada mrtvih su imali. Nemci su vlovili 4600 rusov i zadobili su sedem mašinpuških, jednoga štuka i svakojačko municiju.

— **Bitke vu Bukovini.** Na granici podjednoma traja bitka. Dan i noć se čuje strélanje vu Csernovitz. Rusi su prék Pruth vode morali se potecti i tam su jake šance napravili i jarke skopali. Naši kanošni od ovoga kraja strahoviten ogenj spuščaju na ruse, koji su višeput šteli prék Pruth vode dojtí, ali naši su je navék kervavu s bili nazat. Na okolici Zaleszeyka rusi su močne tvrdovine napravili i tam se sad jako braniju. Naši podjedinim moraju svako tvrdovinu odzeti.

— **Ruski sgbubiček.** Zadnje dva mesece trajućem boju rusi su strahoviten sgbubiček imali. Iz Moskve same ruske novine pišeju, da rusi su tuliko ljudstva i municije sgbubili, da to više nemoreju namestiti. Ruska garda takodjer velikoga sgbubicka ima. Vu Karpáti planinah vu zadnjih bitkah strahovitno vnoغو ruskih oficirov je

doli opalo. Takodjer i vu Poljskim su vnoغو oficirov sgbubili. Ov sgbubiček se već jako pozna na ruskih šeregih.

— **Škim plašiju ruse.** Vu ruskim su jednu francuzku knjigu dali drukati i to sad rezdeliju med rusima. Istina da rusi neznaju francuzki stěm menje pak čitati, ali vu knjigi su svakojačke slike. Naprimer takí na odsvunašnjim listu velika slika kaže, nemci žerečom željezom mućiju ruse, kak koje su zavjeli. Druga slika kaže, kak nemci živoga rusa na male falacke rězeju, trejti kip opet kaže, kak nemci živoga rusa na dvoje prežagaju i t. d. Neje moći sve bedastoće spisati. Ali rusi su itak svoj cilj postigli, jerbo ruski soldati su se preplašili takvih mukah i sad bolje paziju, da nedoideju nemcom vu ruke i sad se njih menje preda, kak se njih predi.

— **Odlikovani vitez.** Njegovo Veličanstvo kralj je Deutsch Adolf drávavásárhelyskoga stanovnika, koj pri 20 pešički gardisti služi kakti stražamešter, srebernom medaljum odlikoval.

Nekaj za kratek čas.

Ejne pajtaš, tak se mi vidi, da imas nekšega sinoga parfima v brožnjaku! Tak silna duha ide žujega, da komaj premagam.

Ne ti je to parfim (dišeće olje). To ti je mojega srba glava, koga sam na drugi svet poslal. Prisegel sam momemu otcu, predi kak sam odišel z doma, da prez srbske glave nedođem dimo. Tu je v brožnjaku! Ali naj misliti pajdaš, da sam ju v hiži našel, s poštenjem sam ju spravil doli z vafenroka jednomu srbu.

Na jednim srbskim štacionu se spominaju dva leitinanti. Jeden je jel, a drugi kre njega pušil.

No, Běla, je dober pörkölt?

Dober. Malo je premali, malo je pretrdi i malo smrdi. Ali zato je dober.

Muž i žena dok ga ne bilo tabora — su se navék svajovali med sobom.

Ali došlo je vréme taborsko, pozvali su muža ntri.

A žena plače, ruči, da kaj bu ve ona sama začela prez muža. Jaj, jaj meni siroti, kaj da očem prez tebe?!

A kaj se tuliko režiš, kaj tuliš — veli muž — ako nevtihneš Bog i bogme doma ostanem!

Nem se već plakala, nem drago sve moje!

Na zarobljene srbe paziju naši, Kapitan mora oditi generalu. Predi kak se gène, zakričí soldatom: Ali tak gledite dečki, ako se i jeden gène z med 25 srbov, odmah žnjim doli!

Za frtalj vure dojde kapitan nazaj, i vidi, da svi 25 srbi mrtvi ležiju na zemlji. Hě, örmester, kaj je to?

Gospon kapitan, nikaj hudoga. Oni su zapovedali, ako se štéri gène, žnjim doli. Svi 25 su se gibali, a ja sam poleg zapovedi učinil onak, kak mi je bilo rečeno: puff!

Da su naši Šabaca prevzeli, pripetilo se, da su baki došli do jedne Wertheim kasse. Hoho! tu su penezi, ajd dečki po njoj! I počneju zbajaneti kassu pikati, šrajfati. Ali vu tim hipu zaploza orniss, mora svaki na

svoje mesto stati. Predi kak bi ostavili kassu, dođu nutri tri oficiri, i kak spaziju dečke pri kassi, odmah pitaju:

Kaj se mućite dečki tak jako? Kaj dečlate?

A da bi božji bić vudrit i v kassu, veli jeden—neda se odprěti, k tomu kaj nas išće bolje srđi, ve ran su zapuhali Fergaterung!

Pesem za regrute sv. Martinske.

*Za obraman slave domovine,
Zove Ferenc Jožef svoje sine,
Zove hrabra Magjarska,
Zove hrabra Magjarska.*

*Tak na noge korenjaki,
Martinski vi junaki,
Za Boga veru i za dom,
Za Boga veru i za dom,*

*Oštre sable pripašite,
Puške s kruglami nabite,
I na pušku panganet,
I na pušku panganet.*

*Vura vam za večnost bije,
Vu zraku se zastava vije,
Okoli nje je lepi cvet,
Okoli nje je lepi cvet.*

*Srečno, srečno Bog vas vodi,
Angel čuvar s vami hodi,
Črez doline i gore,
Črez doline i gore.*

*Vduhu ču vas sprevadjati,
I po hrabrosti poznati,
Da ste sini Magjarski,
Da ste sini Magjarski.*

*Za vas bomo mi molili,
Kaj se bote srečno bili,
Sekla sabla bo na mah,
Sekla sabla bo na mah.*

*Da neprijatelja zbijete,
Na sve kraje ravkadite,
Kak na česti veter prah,
Kak na česti veter prah.*

*Buďte za veru mir delali,
Sablom budte zapisali,
Opet dojdete vsi dimo,
Opet dojdete vsi dimo.*

*Da Martinske slavne sine,
Vse sine drage domovine,
S venci slave kinčimo,
S venci slave kinčimo.*

*Ako bi pak božjovolji,
Pali tam na bojnomo poli,
Vas nej bilo već nazaj,
Vas nej bilo već nazaj.*

*Onda bu vašá kompanija,
Jezuš, Jožef i Marija,
Vas sprevodi v sveti raj,
Vas sprevodi v sveti raj.*

Muraszentmárton. Oletics Mátyás.

Izpričanje.

*Majka moja, koja si me rodila,
Bolje, daj me maloga ti vmorila.
Nisi tužna toga si ti mislila,
Kaj budeš v boj sineka odpravlala.*

*Prva žalost junjaša se zgodila,
Da je kugla prestolnika vmorila.
Njegva žena po imeju Žofija
Svojim parom zajedno je vumrla.*

*Za nje plače troje mile dečice,
Kaj nemaju otca, dobre majčice.
Rasrdi se ve magjarski svetli kralj,
Da vun befel, da se tabor bu držal.*

*Rezervisti zdoma se vi ravnaite,
Svoje dome žalosti ostavlaite.*

*Plačuju se žena, drobna dečica,
Suze toči vnoga stara majčica.*

*Teško stavi bratce svoju sestricu,
Izda teži svoju dragu gerlicu.
„Neplaći se moja draga ružica,
Mesto tebe bu mi svetla sablica!“*

*Svetla sabla i ta teška puškica,
Devetsto petanajstoga je grlica.
Srce mlo, nemrem te ja ljubiti,
Za magjarsku moramo se boriti.*

*Srbski štuki dosta dalko nosiju,
Vnoge majke sineka pokosiju,
Z ruskih puškah gusto kuglje padaju,
Vnoge žene muža v zemlju spravljaju.*

*I pajdaši, koji su vuranjeni,
Ej dečica! kak bate mi dhranjeni?
Preporučam vas vu ime Jezusa,
O Marija! Budi jim pomoćnica!*

*Vu augustu snehe se spominale,
Koje su sve muže doma imale.
„Dobro da sem si soldata ne vzela,
Denes bi i ja prez muža ostala.“*

*Ali carska dala se je vun prava,
Da se znova štelinga bude držala,
Mladi muži, koji nleste soldati,
K štelingi se imate vi ravnati.*

*Kad su snehe ov žalost počule,
Jako tužno one su zaplakale.
„Oh! jaj meni! do mojega grobeka,
Žgubila bum para i golubeka!“*

*Ovog leta januara meseca,
Ostala je vnoga sneha dovica,
Tužna hodi po danu i po noći
„Z bogom žena! nemrem ti ja pomoći!“*

*Na banhofu mašina zafučkala,
Z Nedelišća banda je zazvirala.
Tužne marše oni su zigrovali,
Tak regrute na mašinu spravljali.*

*Zadju réčku dragi golub ti velim,
Da te z srca i tak nigdar nepustim.
Zahman se je tej pred menom tužiti,
Ar za dom naš moramo vovratiti.*

Zadravec M. S.

GABONA ÁRAK / CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	40—
Rozs	Hrč	30—
Árpa	Ječmen	25—
Zab	Zob	24—
Kukorica uj	Kuruza suha	26—
Fehér bab uj	Grah beli	80—
Sárga bab	Grah žuti	76—
Vegyes bab	Grah zmešen	76—
Kendermag	Konopljeno seme	30—
Lenmag	Len	30—
Tökmag	Košćice	40—
Bükköny	Grahorka	26—

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca hízo broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti **VAPNA.**

Koji treba zazidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cěnu. Koji treba cěli vagon dobi vapno čisto fal. Trži cěpanoga suha bukova drva ilapora na vagu.

068 77—

Hirdetmény!

A Murakózi Pezsgőgyár R.-T. Csáktornyan, 1914. június hó 30-án tartott közgyűlésén a társaság felszámolását határozta el. Felhívatnak a társaság hitelezői, miszerint követeléseiket jelen hirdetéstől számított 6 hónapon belül érvényesítsék, mert ellenesetben azok figyelemben nem vétetnek.

Csáktornya, 1915. március 28.

MURAKÓZI PEZSGŐGYÁR R.-T. felszámoló bizottsága.

Most jelent meg!

Kinek jár segély?

A berukoltak és hozzátartozóik igényei ára 20 fillér

Háborús nagyhatalmak

A cár birodalma ára 40 fillér
Törökország és Egyptom „ 40 „
Angolország „ 40 „

Sven Hedin, Egy harcban álló nemzet ára 1 korona
Connan Doyle, Veszedelem „ 40 fillér
Fényes László, A szerb harctérről „ 3 korona
Kálnoki Izidor, Háborus tréfák „ 40 fillér
Liliencron, Háborus novellák „ 3 korona

Gróf Andrassy Gyula, KINEK BÜNE
A HÁBORÚ „ 2 korona

Kaphatók: fischel fülöp (Strausz Sándor) könyv-és papirkereskedésében, Csáktornyan.

A Csáktornyai Takarékpénztár Részvény-társulat

heti-betét- és előlegüzletágának X. csoportját 1915. május hó 5-én nyitja meg s az abban való részvételre a t. közönséget felhívja. Egy-egy könyvecskére 1 koronától fölfelé bármily összeg erejéig történhet hetenként a befizetés, melynek tartama 156 hétben állapittatik meg. A 156 hét pontos befizetése után minden egy korona befizetése után annak kamataival együtt 165 korona fizettetik vissza a takarékpénztár által. Előlegül minden egy korona befizetés után az intézet kötelezvény vagy váltó alapján megfelelő kezesség mellett K 165.— folyósít a mindenkori pénzvizonyoknak megfelelő kamatláb mellett.

Vidéki befizetőknek postabefizetési lapokat díjmentesen bocsátunk rendelkezésére!

956 1-3